

**Participatieraad
Haarlem**

Jaarplan 2023

Voorwoord

Grote internationale thema's beheersen het dagelijkse nieuws: de oorlog in Oekraïne en de gevolgen daarvan, de energiecrisis, de oplopende rente en inflatie.

Daarbij komen nog een aantal thema's die specifiek zijn voor Nederland zoals de gevolgen van de stikstofcrisis, het gebrek aan betaalbare woningen, de opvang van vluchtelingen en de toenemende (energie)armoede.

Al deze ontwikkelingen zullen naar verwachting in 2023 serieuze invloed hebben op de inwoners van Haarlem. Het gemeentebestuur staat voor de grote uitdaging om de negatieve effecten voor de inwoners zoveel mogelijk te beperken.

De Participatieraad zal deze thema's in 2023 nauwlettend volgen en het college en de gemeenteraad gevraagd alsook ongevraagd blijven adviseren.

Ook gaan wij op zoek naar andere onderwerpen die naar onze mening extra aandacht en advies verdienen.

Tenslotte blijven wij aantal ontwikkelingen volgen in het sociale domein van Haarlem die al in eerdere jaren in gang waren gezet. Voorbeelden zijn de invoering van "Gewoon in de Wijk" en de inkoop van de Jeugdhulp.

Bij alle adviezen zal het perspectief van de inwoners van Haarlem steeds centraal staan. Iedere keer zullen we de vraag stellen hoe het beleid uitwerkt voor de (kwetsbare) inwoners.

Wat betreft de samenstelling van de Participatieraad hopen wij door te gaan met de huidige bezetting. Het is de bedoeling de openstaande vacature nog in te vullen.

Onze doelstelling voor 2023 is het verkrijgen van een duidelijker beeld van de mening van de Haarlemse inwoners wat betreft het sociale domein. Door het uitbreiden van onze netwerken willen wij de kwaliteit en toegevoegde waarde van onze adviezen verbeteren.

Alex de Groot

Voorzitter Participatieraad Haarlem

Inhoud

1. Algemene activiteiten	4
1.1 Missie en Visie	4
1.2 Vergaderingen van de Participatieraad	5
1.3 Werken in vaste werkgroepen	5
2. Werkgroepen.....	6
2.1 Werkgroep Zorg & Welzijn	6
2.2 Werkgroep Werk, Inkomen, Schulden en Armoede	7
2.3 Werkgroep Participatie, Diversiteit en Wonen	8
2.4 Werkgroep Jeugd, Onderwijs & Sport	9
3. Jaarlijkse activiteiten	10
3.1 Werkbezoeken en netwerken	10
3.2 Themabijeenkomsten.....	10
3.3 Participatieprijs.....	10
3.4 Overleg met ambtenaren sociaal domein	10
3.5 Gesprek met wethouders sociaal domein.....	11
3.6 Volgen/bijwonen vergaderingen van Commissie Samenleving en gemeenteraad.....	11
3.7 Communiceren van de activiteiten van de Participatieraad	11
3.8 Evaluatiegesprekken.....	11
3.9 Training.....	12
3.10 Jaarplan en begroting	12
3.11 Jaarverslag	12
3.12 Procedure en rooster van aan- en aftreden.....	12
Bijlage 1: Begroting 2023	13

1. Algemene activiteiten

1.1 Missie en Visie

In 2022 heeft de Participatieraad de missie en visie van de raad (zoals geformuleerd in 2014) opnieuw tegen het licht gehouden. In essentie is de opdracht van de Participatieraad niet veranderd, maar ze is opnieuw geformuleerd en sluit nu meer aan bij de actualiteit en de huidige werkwijze.

Vanaf heden luidt onze visie - “het doel” van de Participatieraad - als volgt:

‘De rol van de Participatieraad is een bijdrage leveren aan het versterken van het sociaal beleid door het geven van advies aan het gemeentebestuur van Haarlem.

Het doel is een open, tolerante en “inclusieve” samenleving. Ofwel een samenleving waarin iedereen gelijkwaardig is, kansen krijgt en mee kan doen (“participeert”).

De Participatieraad zal daarbij altijd kijken welke effecten het beleid heeft voor de inwoner. Wij doen dit vanuit een onafhankelijke positie op basis van informatie, signalen en beelden die wij ophalen uit de samenleving.’

Onze missie (hoe wij ons doel willen bereiken) is nu:

Als Participatieraad geven wij gevraagde en ongevraagde adviezen aan het gemeentebestuur met als doel het verbeteren van het sociaal beleid.

Wij kijken daarbij vooral of het voorgenomen of uitgevoerde beleid een positief effect heeft op de positie van de inwoners en of het leidt tot een samenleving waarin iedereen mee kan doen en zoveel mogelijk zelfredzaam is.

Wij richten ons de volgende gebieden: zorg, welzijn, werk, inkomen, schulden, armoede, participatie, diversiteit, wonen, jeugd, onderwijs en sport.

1.2 Vergaderingen van de Participatieraad

De Participatieraad komt jaarlijks minstens tien keer bijeen in een openbare vergadering, tenzij een onderwerp vertrouwelijk wordt verklaard. Tijdens de openbare vergadering kan ook worden ingesproken door inwoners van Haarlem, cliënten van de gemeente of vertegenwoordigers daarvan. In de maanden juli en augustus worden geen reguliere vergaderingen gehouden, tenzij vereist door de actualiteit. De agenda wordt voorbereid door het dagelijks bestuur. Deze wordt gevormd door de trekkers van de werkgroepen en de voorzitter van de Participatieraad. De agenda wordt een week van tevoren gepubliceerd op de website.

Planning Elke 1^e dinsdag van de maand, behalve in januari en mei, dan wordt er op de 2^e dinsdag vergaderd.

1.3 Werken in vaste werkgroepen

In 2022 hebben de leden van de Participatieraad gewerkt in vier vaste werkgroepen. Deze indeling handhaven we in 2023:

- Zorg & Welzijn
- Werk, Inkomen, Schulden & Armoede
- Participatie Diversiteit & Wonen
- Jeugd, Onderwijs & Sport

Het doel is om met meer diepgang en vanuit deskundige teams over de diverse onderwerpen binnen het sociale domein te kunnen adviseren. In 2023 gaan we door met deze werkwijze en werken we nog steeds aan het uitbreiden van onze netwerken waardoor we mede signalen uit de Haarlemse samenleving op kunnen halen.

In de werkgroepen worden onderwerpen voorbereid zodat er in de maandelijkse plenaire vergadering van de Participatieraad een goede discussie over gehouden kan worden.

Planning Gehele jaar

2. Werkgroepen

2.1 Werkgroep Zorg & Welzijn

De werkgroep Zorg en Welzijn focust zich op de hulp en begeleiding die geboden wordt aan de (kwetsbare) burger. Het hoofdonderwerp waar de werkgroep zich in 2023 op richt is de invoering van 'Gewoon in de wijk'. Om te kunnen zien/horen wat 'Gewoon in de Wijk' betekent voor de inwoners zullen leden van de werkgroep een aantal buurtcentra bezoeken en spreken met de sociale wijkteams van de betreffende wijkcentra. Als het gemeentebestuur een advies vraagt op het gebied van zorg en welzijn neemt de werkgroep het initiatief om dit te formuleren. In haar contacten met de medewerkers van de gemeente komt het ook voor dat leden de werkgroep al bij de ontwikkeling van beleid tips geeft hoe de uitvoering van het beleid af te stemmen op de behoeften van inwoners.

De werkgroep heeft de volgende aandachtspunten benoemd voor 2023:

- Maatschappelijke opvang, wonen en herstel
- Huishoudelijke ondersteuning
- Demente ouderen in de thuissituatie
- Toegankelijkheid in brede zin
- Regiovervoer
- Mantelzorg
- Mentale en fysieke gezondheid
- Sociale Veiligheid
- Geweld achter de voordeur
- Vrouwenopvang
- Onafhankelijke Cliëntondersteuners

De werkgroep houdt op die onderwerpen onderzoek, informatie en nieuwe ontwikkelingen bij en zoekt contact met de organisaties en instanties die zich met die onderwerpen bezig houden. Wanneer signalen daartoe aanleiding geven zal de werkgroep een ongevraagd advies aan het gemeentebestuur voorbereiden over de genoemde onderwerpen.

2.2 Werkgroep Werk, Inkomen, Schulden en Armoede

Bij steeds meer mensen staat de bestaanszekerheid onder druk. Het aantal mensen met betalingsproblemen neemt snel toe vanwege de huidige internationale crises die effect hebben op ons dagelijks bestaan. De oorlog in Oekraïne, de energiecrisis, de oplopende rente en inflatie. Dat alles zorgt voor een groeiend aantal inwoners in Haarlem die in armoede leven en met schuldproblematiek te maken krijgen. Dit kan leiden tot stress, een verminderde gezondheid waardoor het moeilijk is om werk te behouden, opvoedproblemen, uitsluiting en soms zelfs het missen van een dak boven het hoofd.

Er zijn inwoners van Haarlem met een afstand tot de arbeidsmarkt. Een deel heeft een bijstandsuitkering en heeft begeleiding nodig om weer een betaalde baan te krijgen. Daarnaast is er een groep inwoners uit het zogenaamde doelgroepenregister, waarbij een arbeidshandicap is vastgesteld. Spaarne Werkt is op 1 januari 2022 gestart als nieuw bedrijf en is in de plaats gekomen van Paswerk Holding waarin verschillende bedrijven waren ondergebracht. Nu is er één bedrijf. De bedrijven: Buurtbedrijf en Werkdag zijn niet meegegaan in de organisatie omdat die onder een andere wet en financiering vallen namelijk de WMO. Er is nog een slag te maken op het terrein van de garantiebannen. De leden van de werkgroep WISA zullen deze ontwikkeling volgen door regelmatig contact te onderhouden met Spaarne Werkt en door het bezoeken van een aantal leerbedrijven en de mensen die daar werken.

De werkgroep bestaat uit 6 leden en overlegt fysiek één keer in de 6 weken. Indien nodig wordt er digitaal overlegd via mails, Teams of Zoom.

De kennis en netwerken binnen de werkgroep over werk, inkomen, schulden en armoede (WISA) worden in 2023 verder opgebouwd en actueel gehouden.

Wanneer zich een onderwerp aandient of wanneer een signaal opgepakt wordt uit de samenleving dat gerelateerd is aan de aandachtsgebieden van WISA, zal daar een gevraagd of ongevraagd advies voor geschreven worden.

Aandachtsgebieden waar de werkgroep WISA zich in 2023 op richt:

- Financieel misbruik ouderen.
- Mensen met een minimuminkomen.
- De werkende armen. (lage middeninkomens)
- Groep binnen de GGZ die moeilijk rond kan komen.
- Simpel Switchen
- Het effect voor de cliënten na de start van het nieuwe bedrijf Spaarne Werkt.
- Schuldhulpverlening.
- Gewoon In de Wijk (met betrekking tot schuldhulpverlening)

2.3 Werkgroep Participatie, Diversiteit en Wonen

De werkgroep 'Participatie, Diversiteit en Wonen (PDW) is in september 2021 van start gegaan en houdt zich bezig met het toetsen van beleid op de terreinen van "meedoen aan de samenleving" tot het geven van "lichte steun bij het zelfredzaam zijn" om mee te kunnen doen aan de samenleving. Daarbij gaat het bij Wonen voornamelijk om toegankelijkheid en het creëren van een prettige leefomgeving, waarbij ook gekeken wordt naar de diversiteit van de bevolkingssamenstelling in een buurt of wijk.

De werkgroep zal regelmatig persoonlijke contact zoeken met verschillende betrokken organisaties, zodat we weten wat er bij organisaties en Haarlemse inwoners leeft. Op basis van die informatie kunnen we met beleidsmedewerkers in gesprek gaan of een advies uitbrengen. Ook zal de werkgroep een themabijeenkomst organiseren als daar aanleiding toe is

De werkgroep wil het komende jaar aandacht besteden aan de volgende thema's binnen het sociaal domein

1. Nieuwe Democratie (met name als het gaat om de voortgang van huidige experimenten, nieuwe experimenten en hoe het eerste Burgerberaad in Haarlem tot stand komt)
2. Gewoon in de Wijk (met name hoe zelforganisaties zich kunnen ontwikkelen binnen het concept Gewoon in de Wijk, eenzaamheid ouderen, maatschappelijke opvang).
3. Diversiteit in de breedste zin van het woord (met name gaat het dan om zoveel mogelijk mensen van verschillende pluimage de kans te geven op een gelijkwaardige deelname aan de samenleving, een inclusieve samenleving)
4. Wonen (het gaat hier over het creëren van een prettige leefomgeving, fysieke en sociale toegankelijkheid en diversiteit qua bevolkingssamenstelling in een buurt of wijk)
5. Volgen van de nieuwe wet Inburgering (met name "hoe wordt omgegaan met de zog. "tussengroep", die al vanaf 2020 op huisvesting wachtte en waarvan nu een deel gehuisvest is; hoe verloopt de uitvoering van de nieuwe wet Inburgering)
6. Volgen van de ontwikkelingen rond de opvang van Oekraïners

Het resultaat van onze werkzaamheden kan zijn dat we op bovenstaande thema's adviezen uitbrengen. Maar natuurlijk brengen we ook gevraagde adviezen uit op voorgenomen gemeentelijke nota's en denken we graag mee over voor inwoners prettige oplossingen voor knelpunten in het sociaal domein

2.4 Werkgroep Jeugd, Onderwijs & Sport

Hervormingsagenda Jeugd

Dit landelijke voornemen is doorgestart en bevindt zich in een consultatieronde voordat de hoofdlijnenagenda kan worden vastgesteld. Zodra dit concreet is, gaan we de effecten hiervan volgen.

Inkoop jeugdhulp

De contracten voor jeugdhulp lopen af op 1 januari 2023. De samenwerkende gemeentes in Zuid-Kennemerland en IJmond hebben een nieuwe procedure inkoop jeugdhulp ontwikkeld. De jeugdhulp in de regio's Zuid-Kennemerland en IJmond kan en moet beter. Dat begint met een andere werkwijze bij de inkoop (verwerving). Die berust op zijn beurt op een nieuwe regiovisie op jeugdhulp, waarin doelen, uitgangspunten en aanpak van de inkoop zijn verwoord. In deze visie gaat het vooral om intensievere samenwerking op alle fronten, met een hoofdrol voor de eigen sociale omgeving van gezinnen en kinderen, en beheersbare kosten. Het doel is om de jeugdhulp naar een hoger plan te brengen en bij te dragen aan het belangrijkste doel: kinderen en jongeren groeien gezond, veilig en gelukkig op. De werkgroep jeugd gaat dit proces monitoren door dit vanuit inwonersperspectief (ouders en kinderen) te benaderen. Specifieke aandacht zal er zijn voor onafhankelijke clientondersteuning.

Gezonde leefstijl

Onderzoek naar de beleidsvoornemens op dit terrein in combinatie met de effecten van dit beleid. Uitgangspunt: wat betekent dit beleid voor de Haarlemse jeugd.

Voortijdig schooluitval

De gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond werken met een Thuiszitterspact en Convenant Schoolverzuim ter voorkoming van voortijdige schooluitval. De werkgroep JOS gaat onderzoek doen naar de effecten van de aanpak voortijdig schoolverlaten. Specifieke aandacht zal uitgaan naar de consequenties van de keuze voor maatregelen binnen het civiele of strafrechtelijke kader voor de jongere.

Kinderarmoede

Kinderarmoede is een grote zorg van de werkgroep JOS. Dit actuele maatschappelijke probleem is volop onderwerp van diverse (zowel landelijke als gemeentelijke) beleidsmaatregelen. We volgen de ontwikkelingen.

Onze werkwijze:

- Hoe ziet het beleid er uit: inventarisatie beleidsstukken en betrokken organisaties
- Wie maken hier gebruik van, wie zijn de cliënten en met wie gaan we in gesprek
- Inventarisatie van gebruikerservaringen
- Signalen verzamelen en indien aan de orde, verwerken in een advies

3. Jaarlijkse activiteiten

3.1 Werkbezoeken en netwerken

De leden van de Participatieraad leggen op eigen initiatief of op uitnodiging werkbezoeken af bij diverse Haarlemse organisaties die actief zijn binnen het sociaal domein. Uitnodigingen voor werkconferenties en bijeenkomsten worden in overleg zoveel mogelijk verdeeld over de leden van de Participatieraad. Leden van de Participatieraad hebben een netwerk in de stad en bouwen dit zo verder uit. De werkbezoeken en andere contacten met Haarlemse burgers en cliënten zullen genoemd worden indien van toepassing in de adviezen van de Participatieraad.

Planning Heel 2023

3.2 Themabijeenkomsten

Wanneer een onderwerp zich ervoor leent organiseert de Participatieraad een Themabijeenkomst over een actueel onderwerp. Doel van de bijeenkomst is het onderhouden van contacten in het netwerk en het ophalen van signalen van inwoners en het leggen van nieuwe contacten met organisaties die actief zijn op dit gebied. Een themabijeenkomst kan leiden tot een ongevroegd advies aan de gemeente of kan het vergaren van extra informatie voor het uitbrengen van een gevraagd advies zijn.

Planning Heel 2023

3.3 Participatieprijs

De Participatieraad heeft de opdracht jaarlijks een Participatieprijs uit te reiken aan een persoon of een groep die zich op het gebied van burgerparticipatie - en een open tolerante samenleving - heeft ingespannen. De prijs zal in het tweede kwartaal uitgereikt worden op een locatie in de stad.

Planning Eerste en tweede kwartaal 2023.

3.4 Overleg met ambtenaren sociaal domein

De leden en/of werkgroepen van de Participatieraad hebben regelmatig overleg met ambtenaren die zich bezighouden met het sociaal domein. Wij worden meestal vroeg geïnformeerd over voorgenomen beleid. Dit geeft de kans om tijdig advies te geven en invloed uitoefenen op het beleid. Er wordt ook regelmatig gesproken over beleid dat al wordt uitgevoerd. Dan wordt vooral gekeken of het beleid de juiste effecten heeft voor de inwoners van Haarlem.

Planning Een doorlopend (regulier) overleg met contactambtenaren

3.5 Gesprek met wethouders sociaal domein

Wethouder Diana van Loenen is de wethouder met de meeste onderwerpen over het Sociale Domein: Werk en inkomen, Minima en schulden, Zorg, welzijn en volksgezondheid en tenslotte Cultuur. Zij is vanuit het college dan ook de wethouder waar de Participatieraad het meeste mee contact heeft (maandelijks). In dit overleg wordt ingegaan op lopende zaken binnen de beleidsgebieden in het sociaal domein. Er wordt gekeken naar uitgebrachte, lopende en verwachte adviesaanvragen en adviezen.

Planning Ongeveer 10 maal per jaar

Wethouder Eva de Raadt heeft Sport, Diversiteit en Inclusie in haar portefeuille. Wethouder Bas van Leeuwen heeft onderwijs en jeugd en versterken lokale democratie en Participatie in zijn pakket. Door de betrokken werkgroepen zal het contact met deze twee wethouders ook geïntensiveerd worden.

Jaarlijks wordt met wethouders, betrokken bij het sociaal domein, tenminste één gesprek georganiseerd met alle leden van de Participatieraad. De agenda wordt samen met de agendacommissie vastgesteld na overleg met de Participatieraad.

Planning Heel 2023

3.6 Volgen/bijwonen vergaderingen van Commissie Samenleving en gemeenteraad

Leden van de Participatieraad volgen de vergaderingen van de Commissie Samenleving en de gemeenteraad. Meestal worden deze gevolgd via internet. Indien nodig wordt een vergadering bijgewoond en wordt ingesproken.

Planning Heel 2023

3.7 Communiceren van de activiteiten van de Participatieraad

De agenda, evenementen, adviezen en bijbehorende reacties worden gedeeld via de website en mogelijk andere kanalen. Met name de cliëntorganisaties en belangenbehartigers zullen actief worden gewezen op onze website. Zie www.participatieraadhaarlem.nl

Door de communicatie over de jaarlijkse Participatieprijs streven we onder andere het vergroten van de naamsbekendheid van de Participatieraad na.

Planning Hele jaar 2023

3.8 Evaluatiegesprekken

Elk jaar voert de voorzitter een evaluatiegesprek met de individuele leden van de Participatieraad. Ook wordt het functioneren van de voorzitter geëvalueerd door de leden. Doel is een goed functionerende Participatieraad met een prettig werkklimaat.

Planning 2^e helft 2023

3.9 Training

Waar nodig zal training worden verzorgd met betrekking tot actuele onderwerpen die betrekking hebben op de adviestaak van de Participatieraad. Het hele jaar door bezoeken de leden van de Participatieraad relevante congressen en colleges, waarbij deskundigheidsbevordering, actualiseren van de kennis van het sociaal domein en het uitwisselen van ervaringen centraal staan. Er zal ook aandacht zijn voor teambuilding.

Planning Hele jaar 2023

3.10 Jaarplan en begroting

Jaarlijks stelt de Participatieraad een jaarplan en een begroting op zodat de gemeente Haarlem en haar inwoners weten wat de raad dat jaar van plan is en daar ook op beoordeeld kan worden.

Planning Gereed 1 november 2023

3.11 Jaarverslag

Na afloop van het kalenderjaar stelt de Participatieraad jaarverslag op waarin verslag wordt gedaan van de activiteiten in dat jaar. Ook wordt verantwoording afgelegd over de uitgaven.

Planning Uiterlijk 1 maart 2023

3.12 Procedure en rooster van aan- en aftreden

Er is nog één plek vrij in de Participatieraad. Er zal actief geworven gaan worden in 2023 als de leden en de voorzitter hebben vastgesteld welke specifieke kennis nog een toegevoegde waarde heeft voor de Participatieraad.

Planning n.v.t.

Bijlage 1: Begroting 2023

Participatieraad haarlem	EURO
Themabijeenkomsten	6.500
Participatieprijs	4.500
Communicatie / website	2.000
Onderzoek en advies (externe deskundigen)	2.500
Externe hulp bij vierjaarlijkse zelfevaluatie	2.000
Lidmaatschap Koepel Adviesraden Sociaal Domein	600
Reiskosten div. congressen / bijeenkomsten	700
Incidentele huur vergaderruimte	2.400
Presentievergoeding leden	23.000
Vergoeding voorzitter	4.000
Scholing / deskundigheidbevordering	2.500
Teambuilding	3.000
Werving en selectie	1.000
Overige incidentele kosten	800
Totaal	€ 55.500